

PETDER, 5 YILDA 50 BİN TON ATIK MOTOR YAĞI TOPLADI

Kuresel Ana Haber

20 Nisan 2009

PETDER, 5 yılda 50 bin ton atık motor yağı topladı

Dr. Erol Metin
PETDER Genel Sekreteri

Bilindiği üzere Çevre ve Orman Bakanlığı, atık motor yağlarının toplanması ve bertaraf edilmesi konusunda PETDER'i yetkilendirdi. PETDER'in yaptığı hesaplamalara göre de; son 5 yılda toplanan 50 bin 537 ton atık motor yağının enerji değeri 553 milyon kilovat elektrik enerjisine denk geliyor. Son 5 yılda toplanan atık motor yağları ile 300 bin kişinin bir yıllık elektrik enerjisi ihtiyacına eş değer bir kazanımın elde edildi.

PETDER, sadece 2008 yılında, atık motor yağlarını toplamak ve yasal bertaraf işlemini tamamlamak üzere, toplam 13 bin 696 sefer yaparak 3 bin 991 işletmeye ücretsiz hizmet götüldü. Söz konusu işletmelerden 16 bin 94 ton atık motor yağı toplandı.

1 litre atık yağ, 800 bin litre suyu kirletiyor ve kontrolsüz olarak **akaryakuta** katıldığında ise neden olduğu kirlenici emisyonlar sebebiyle insan sağlığına zarar verebiliyor.

2008 yılında PETDER tarafından toplanarak enerjisinden yararlanmak üzere bertaraf ettirilen 16 bin 94 ton atık motor yağı, denizlere, göllere, nehirlere kontrolsüz olarak bırakılıyordu 13 milyon metreküp kullanılabilir suy kirlenebiliyordu.

PETDER, 78 ildeki üreticilerden 5 yılda 50 bin 537 ton atık motor yağı topladı. Geçen yıl toplanan atık motor yağlarının yüzde 65'i araç servisleri, yüzde 10'u kamu kuruluşları, yüzde 6'sı yağ üretim tesisleri, yüzde 2'si belediyeler, yüzde 1'i **akaryakıt** istasyonlarından sağlandı.

Atık yağların toplanması projesi için bugüne kadar toplam 9 milyon 250 bin TL bütçe harcanırken, bu tutarın yaklaşık yüzde 50'si bu projeye katılan şirketler tarafından doğrudan finanse edildi. Atık motor yağlarının yönetmelik kurallarına uygun olarak toplanması, taşınması ve lisanslı işletmeler tarafından çevre ve insan sağlığına uygun koşullarda bertaraf edilmesi için gerekli tüm maliyetleri karşılayan PETDER, atık motor yağı üreten işletmelere bu işlemleri bedelsiz olarak yerine getiriyor.

-Kamu kurumlarından atık toplama sıkıntı yaşıyoruz
Hala atık motor yağlarını para karşılığı alıp, çeşitli amaçlarla kullanan işletmeler var. Dolayısıyla biz, PETDER olarak para vermiyoruz para da istemiyoruz. Sıfır bedelle alıp, üzerine maliyet üstlenerek doğ-

ru şartlarda atıkların bertarafını sağlıyoruz.

Kamu kurumlarından atık motor yağlarını toplama konusunda sıkıntı çekiyoruz. Kamu kurumları, atık motor yağlarının toplanması ile ilgili ihale yöntemlerini tercih ediyorlar. Kamu kurumları, ihale mevzuatıyla 'çatışıklarm' ifade ediyorlar. Lisans koşullarıyla ilgili bazı zorluklar yaşıyorlar.

2008 yılında yayımlanan mevzuat, aslında buradaki sıkıntıyı bir parça daha gidermeye yönelik yayımlandı. Bundan önce herhangi bir şekilde lisansı olan atık yağ taşıyıcısı, toplayıcısı, geri kazanan işletme bu atık yağı alabilme hakkına sahipti. O zaman ortaya bir ekonomik bedel çıkabiliyor. Bu bedel kurumlar için cazip olabiliyor. Mevzuat değişikliğiyle kamu kurumlarıyla geçmiş yıllarda yaşadığımız sıkıntıyı, önümüzdeki dönemde aşabileceğimizi düşünüyoruz.

-En fazla atık yağ araç servislerinden toplandı

PETDER'in 2008 yılı boyunca topladığı atık yağların sektörel dağılımı şöyle: Araç Servisleri yüzde 66, kamu kuruluşları yüzde 9, yağ üretim tesisleri yüzde 6, belediyeler yüzde 3, **akaryakıt** istasyonları yüzde 1 ve fabrikalar ile diğerleri yüzde 15. Kişi başına en fazla atık yağın toplandığı iller ise şöyle: Kocaeli, Çanakkale, Bursa, Eskişehir, İstanbul ve Edirne. Kişi başına en az atık motor yağın toplandığı yerler ise, Doğu ve Güneydoğu illeri. Bu bölgelerin yanı sıra Gaziantep, Konya, Diyarbakır, Şanlıurfa ve Balıkesir nüfusa göre toplama veriminin düşük olduğu iller arasında görülüyor.

-Projeye 8,5 milyon YTL harcandı

Atık yağların toplanması projesi için bugüne kadar toplam 8 milyon 550 bin YTL bütçe harlandı. *Bu tutarın yaklaşık yüzde 50'si* bu projeye katılan şirketler tarafından doğrudan finanse edilerek karşılandı. Atık motor yağlarının yönetmelik kurallarına uygun olarak toplanması, taşınması ve lisanslı işletmeler tarafından çevre ve insan sağlığına uygun koşullarda bertaraf edilmesi için gerekli tüm maliyetleri ise PETDER kendi karşılıyor.